

Věc C-249/21

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce

Datum doručení:

21. dubna 2021

Předkládající soud:

Amtsgericht Bottrop (Německo)

Datum předkládacího rozhodnutí:

24. března 2021

Žalobkyně:

Fuhrmann-2-GmbH

Žalovaný:

B.

[omissis] **Amtsgericht Bottrop**

Usnesení

ve věci

Fuhrmann-2-GmbH proti B.

Amtsgericht Bottrop (okresní soud v Bottrop, Německo)

24. března 2021

[omissis]

rozhodl takto:

I. Řízení se přerušuje.

II. Soudnímu dvoru Evropské unie se k výkladu čl. 8 odst. 2 druhého pododstavce směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU ze dne 25. října 2011 o právech spotřebitelů, kterou se mění směrnice Rady 93/13/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/44/ES a zrušuje směrnice Rady 85/577/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES (Úř. věst. 2011, L 304, s. 64), předkládá k rozhodnutí o předběžné otázce následující otázka:

Musí být čl. 8 odst. 2 druhý pododstavec směrnice 2011/83/EU vykládán v tom smyslu, že pro odpověď na otázku, zda tlačítko nebo podobná funkce, jejíž aktivace je nedílnou součástí objednávky smlouvy uzavírané na dálku elektronickými prostředky ve smyslu prvního pododstavce tohoto ustanovení, a jež není označena „objednávka zavazující k platbě“, je označena jinou odpovídající a jednoznačnou formulací ve smyslu tohoto ustanovení, která spotřebitele upozorní na skutečnost, že podáním objednávky vzniká povinnost zaplatit obchodníkovi, je relevantní výlučně označení tlačítka, resp. odpovídající funkce?

Odůvodnění

I.

Žalobkyně je majitelkou hotelu Goldener Anker v Krummhörn-Greetsiel (Německo). Pronájem hotelových pokojů se uskutečňuje mimo jiné prostřednictvím internetové stránky zprostředkovatelského portálu Booking.com.

[omissis] [J]e nesporné, že: žalovaný si dne 19. července 2018 otevřel internetovou stránku Booking.com a zadal své požadované cílové místo Krummhörn-Greetsiel, požadované období od 28. května 2019 do 2. června 2019, jakož i požadovaný počet pokojů (čtyři dvojlůžkové pokoje). Následně se žalovanému zobrazily odpovídající volné hotelové pokoje. Mezi zobrazenými výsledky vyhledávání se mimo jiné nacházely hotelové pokoje v hotelu žalobkyně Goldener Anker. Žalovaný klikl poté na tento hotel, načel se mu pro zvolené období zobrazily dostupné pokoje, jakož i další informace o vybavení, ceně atd. hotelu Goldener Anker. Žalovaný si v tomto hotelu zvolil čtyři dvojlůžkové pokoje a klikl na tlačítko „Ich reserviere“ (rezervuji). Následně žalovaný zadal své osobní údaje, jakož i jména spolucestujících. Žalovaný poté klikl na tlačítko s nápisem „Buchung abschließen“ (dokončit rezervaci).

Žalovaný se dne 28. května 2019 do hotelu Goldener Anker nedostavil.

Dopisem ze dne 29. května 2019 vyúčtovala žalobkyně žalovanému – přičemž mu stanovila lhůtu pěti pracovních dnů – stornopoplatky (v souladu s jejími všeobecnými podmínkami) ve výši 2 240,00 eur. Žádná platba nebyla provedena.

Žalobkyně má za to, že žalovaný prostřednictvím Booking.com uzavřel s žalobkyní smlouvu o ubytování v jejím hotelu Goldener Anker v období od 28. května 2019 do 2. června 2019. Zvolený nápis na tlačítku „Buchung abschließen“ (dokončit rezervaci) splňuje zejména zvláštní povinnosti v oblasti elektronického obchodu vůči spotřebitelům, a zejména ve vztahu k žalovanému podle § 312j odst. 3 druhé věty ve spojení s první větou BGB [Bürgerliches Gesetzbuch (občanský zákoník), dále jen „BGB“].

Žalobkyně požaduje od žalovaného zaplacení stornopoplatků ve výši 2 240,00 eur z důvodu nenastoupení pobytu.

II.

1.

[omissis] [Úvahy týkající se přerušení řízení] [omissis]

2.

Úspěch žaloby závisí na skutečnosti, zda došlo k uzavření smlouvy mezi žalobkyní a žalovaným. V projednávané věci by k uzavření smlouvy v souladu s § 312j odst. 4 BGB došlo pouze v případě, že byly splněny povinnosti vyplývající z § 312j odst. 3. V daném případě byla „rezervace“ provedena prostřednictvím tlačítka označeného „Buchung abschließen“ (dokončení rezervace).

Ustanovení § 312j odst. 4 BGB, který provádí čl. 8 odst. 2 druhý pododstavec třetí větu směrnice 2011/83/EU do německého práva stanoví, že k uzavření smlouvy podle § 312j odst. 2 BGB dojde pouze v případě, že obchodník splní svoji povinnost vyplývající z § 312 odst. 3 BGB.

a) Vzhledem k tomu, že smluvní strany nepopírají, že se jedná o smlouvu uzavřenou elektronicky na dálku mezi obchodníkem a spotřebitelem, spadá uzavření sporné smlouvy do působnosti § 312j odst. 2 BGB, jakož i do působnosti článku 8 směrnice 2011/83/EU.

b) Strany vedou spor o tom, zda v projednávaném případě byly splněny povinnosti vyplývající z § 312j odst. 3 BGB, který provádí do německého práva čl. 8 odst. 2 druhý pododstavec druhou větu směrnice 2011/83/EU. Z toho vyplývá, že obchodník musí upravit proces objednávky takovým způsobem, že spotřebitel podáním své objednávky výslovně potvrdí, že se zaváže k provedení platby (§ 312j odst. 3 první věta BGB), přičemž tato povinnost je podle § 312 odst. 3 druhé věty BGB splněna v případech, kdy je objednávka prováděna prostřednictvím tlačítka pouze tehdy, je-li toto tlačítko snadno čitelným způsobem označeno „objednávka zavazující k platbě“ nebo jinou odpovídající a jednoznačnou formulací.

V komentářích – v rámci § 312j odst. 3 druhé věty BGB – je otázka, zda označení tlačítka „Buchung bestätigen“ (potvrdit rezervaci), tedy formulací srovnatelnou s tou, která je předmětem tohoto sporu, splňuje požadavky zákona, posuzována různě. Zatímco *Schirmbacher* [omissis] zastává názor, že označení „Buchung bestätigen“ je odpovídající a jednoznačnou formulací, *Wendehorst* [omissis] má naproti tomu za to, že toto označení není odpovídající a jednoznačné.

Landgericht Berlin (zemský soud v Berlíně) sdílí v jednom nezveřejněném rozhodnutí, které do spisu založila žalobkyně (rozsudek ze dne 31. ledna 2019, č. j. 16 0 284/17), názor *Schirmbachera* a v podstatě to odůvodňuje tím, že

označení tlačítka musí být posouzeno „s přihlédnutím ke všem okolnostem, zejména ke konfiguraci zbývajících částí procesu objednávky, resp. s přihlédnutím k druhu smlouvy, která má být uzavřena.

Podle předkládajícího soudu by zohlednění všech okolností bylo přípustné pouze tehdy, pokud by to bylo v souladu s čl. 8 odst. 2 směrnice 2011/83/EU.

V tomto ohledu má tento soud s ohledem na znění směrnice vážné pochybnosti. Podle čl. 8 odst. 2 druhého pododstavce druhé věty směrnice 2011/83/EU musí být tlačítko či podobná funkce označena formulací, „která [spotřebitele] upozorní na skutečnost, že podáním objednávky vzniká povinnost zaplatit obchodníkovi“. Podle názoru předkládajícího soudu musí tudíž – i když to ze znění § 312j odst. 3 druhé věty BGB, který provádí čl. 8 odst. 2 druhý pododstavec druhou větou směrnice 2011/83/EU do německého práva, jednoznačně nevyplývá – ze samotného označení tlačítka vyplývat, že spotřebitel kliknutím na tlačítko právně závazným způsobem založí vůči sobě povinnost k zaplacení.

K objasnění otázky, zda a v jakém rozsahu mohou být v případě otázky jednoznačnosti označení v souvislosti se založením pohledávky na úhradu směřující vůči spotřebiteli zohledněny také doprovodné okolnosti procesu objednávky nebo rezervace, je nezbytné rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie o předběžné otázce.

Tato otázka je relevantní pro rozhodnutí projednávaného sporu.

Vzhledem k tomu, že i takové okolnosti mimo rámec vlastního tlačítka, jako jsou okolnosti procesu objednávky před kliknutím na tlačítko, by mohly rovněž odůvodnit jednoznačnost označení tlačítka, dospěl předkládající soud na základě argumentace *Landgericht Berlin* k závěru, že úplatnost plnění uplatňovaného žalobcem vyplývá ze všech okolností procesu objednávky, jelikož na základě cen uvedených v předcházejících krocích objednávky nelze od průměrného spotřebitele oprávněně očekávat bezúplatnou, ale zároveň závaznou „rezervaci“ hotelového pokoje. Za těchto podmínek by bylo nutné povinnost stanovenou v § 312j odst. 3 druhé větě BGB považovat za splněnou, takže ustanovení § 312j odst. 4 BGB by nebránilo účinnému založení závazku žalovaného.

Je-li však zohlednění okolností, které nesouvisejí s tlačítkem, nepřípustné a úplatná povaha takto založeného dodavatelsko-odběratelského vztahu musí vyplývat přímo z označení tlačítka, považuje soud za vhodnější tezi zastávanou v literatuře *Wendehorstem*, jelikož v projednávaném případě použité označení tlačítka „Buchung abschließen“ (dokončení rezervace) dostatečně jasně nevyjadřuje, že spotřebitel přímo kliknutím na tlačítko učiní závazný úkon směřující k uzavření úplatné smlouvy. Podle předkládajícího soudu totiž v běžném jazyce není výraz „Buchung“ (rezervace) nutně spojen se vznikem povinnosti zaplatit odměnu, ale je často užíván rovněž jako synonymum bezplatné „Vorbestellung“ (předrezervace) nebo „Reservierung“ (rezervace). Za těchto podmínek by měla být povinnost stanovená v čl. 312j odst. 3 druhé větě BGB

považována za nesplněnou s tím důsledkem, že z důvodu čl. 312j odst. 4 BGB nebyla založena závazková povinnost žalovaného.

[*omissis*]

PRACOVNÍ DOKUMENT